

FRANSA'NIN SİYASİ YAPISI VE ÖZELLİKLERİ

Beril Ennur YILDIZ*

Fransa Cumhuriyeti, Batı Avrupa'nın en önemli ülkelerinden bir tanesidir. Tarih boyunca hâkim bir güç olan Fransa, cumhuriyet yönetimini defalarca kez denemiş ve 1958 yılında kurulan Beşinci Fransa Cumhuriyeti ile günümüze kadar varlığını sürdürmeyi başarmıştır.

28 Eylül 1958 tarihinde ilan edilen Fransa Anayasası, Cumhuriyet'in kuruluşunu sağlarken iki kanatlı yönetim sisteminin de başlangıcı olmuştur. Yapısal olarak Yarı Başkanlık Sistemi'nin tercih edildiği Fransa'da ülke yönetiminden sorumlu olan cumhurbaşkanı ve hükümettir. Cumhurbaşkanı beş yılda bir yapılan seçimlerle belirlenirken başbakan ise cumhurbaşkanı tarafından atanmaktadır. Fransa'da yasama iki kanatlı bir parlamentodan oluşmaktadır. Fransız Ulusal Meclisi ve Senato'dan oluşan yasama kanadında Fransız Ulusal Meclisi 577 üyeden oluşur ve beş yılda bir belirlenir. Fransa Ulusal Meclisi'nin Bakanlar Kurulu'nu görevden düşürme yetkisi olduğundan bu meclisteki koltuk dağılımı partiler açısından hayli önemlidir. Senato kanadı ise 343 üyeden oluşur ve halkın seçtiği yerel meclis üyeleri tarafından seçilir. Senatörlerin görev süresi altı yıldır. Senato ve Ulusal Meclis genellikle birbirinden bağımsız toplanır. Ancak anayasa değişikliği ve milletlerarası anlaşmalar için gerçekleştirilecek olan toplantılar Versay Sarayı'nda yapılmaktadır.

Fransa'nın siyasi sisteminin önemli yapı taşlarından bir tanesi de siyasi partilerin dağılımıdır. Dünyada sağ ve sol görüşün ortaya çıkışında Fransız Parlamentosu'nun etkili olduğu düşünüldüğünde Fransız siyasi partilerinin Sosyalist Parti (Sol Görüş) ve Cumhuriyetçiler (Sağ Görüş) olarak şekillenmesi pek de sürpriz değildir. Fransa siyaseti Türkiye'dekine benzer bir yapı gösterirken ülkenin üniter bir yapıya sahip olduğunu ve başkent Paris'ten yönetildiğini de ifade etmek gerekir. Fransa toplam 26 farklı yönetsel bölgeye sahiptir. Bunların 22 tanesi Fransa topraklarına bağlıyken, dört bölge ise denizaşırı bölgelerde bulunmaktadır. Toplamda 100 ilin bulunduğu Fransa'da yönetim hiyerarşik olarak yukarıdan aşağıya doğru yapılanmıştır. Yönetimin başında cumhurbaşkanı ve alt kademesinde de yerel yöneticiler vardır.

* Trakya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler İkinci Sınıf Öğrencisi